

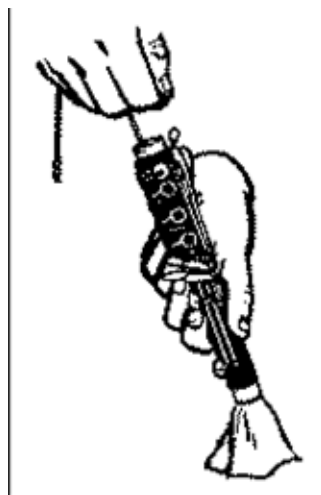
Riet en koper instrumenten.

In elkaar zetten

Bij het in elkaar zetten van de klarinet moet goed opgelet worden. Het is namelijk een ontzettend kwetsbaar instrument. De stukken passen makkelijk in elkaar als deze stevig, zonder dat de kleppen verbuigen, worden vastgepakt en daarna draaiende naar elkaar toe worden gebracht. Om de brug niet te beschadigen is het nodig om het bovenste deel in de linker hand te houden en de ring kleppen in te drukken bij het in elkaar zetten

Schoonmaken en onderhouden

Wanneer men enige tijd geblazen heeft, wordt het instrument uit elkaar genomen, de tappen gedroogd en de boring met een wisk schoongemaakt. De kop echter niet met de wisk schoonmaken, daar anders het schuine vlak beschadigt. Kop en riet met lauw (niet heet) water schoonmaken.

Denk erom dat de gaten nooit met een zakmes of ander scherp voorwerp schoongemaakt worden, daar deze kunnen beschadigen. Ze zullen dan niet meer goed afgesloten worden door de polsters.

Het instrument moet regelmatig op de bewegende onderdelen worden geolied. Let er dan op dat de olie niet op de polsters terecht komt.

Vuil kan met een kleine borstel (bijvoorbeeld een tandenborstel) worden weggehaald. Het kurk dat zich op de diverse delen bevindt moet regelmatig worden ingevet met daarvoor bestemd kurkenvet.

Koperinstrumenten

Algemeen

In de praktijk komt het vaak voor dat instrumenten defect raken door vuil dat niet is weggehaald. Dit vuil kan door een aantal oorzaken op het instrument komen:

In de eerste plaats willen wij wijzen op de vingerafdrukken die achterblijven na gebruik of bespeling van het instrument. Indien deze namelijk niet direct worden verwijderd, ontstaan op die plaatsen onherroepelijk lelijke vlekken.

Daarom: Na gebruik van uw instrument dienen vingerafdrukken te worden verwijderd. Gebruik daarvoor een poetsdoek.

In de tweede plaats wijzen wij op het gevaar van vocht in de vorm van regenwater of vochtige lucht. Zo laten regendruppels welke op het metaal zijn ingedroogd zich bijzonder moeilijk verwijderen.

Daarom: Indien regenwater op uw instrument terecht is gekomen, moet u dit grondig verwijderen en nadien het metaal opwrijven met een poetsdoek, tot de glanzende kleur is teruggekomen.

Gebruik voor het oppoetsen van instrument NOOIT een poetsmiddel. Dit omdat dan de laklaag van het instrument kan verdwijnen.

In de derde plaats attenderen wij op het gebruik van étuis en koffers. Naast de enorme nuttige functie hiervan blijft er over het nadeel van een té luchtdichte afsluiting. Het vocht in een instrument moet namelijk de mogelijkheid krijgen zich te verwijderen en mag zich niet opslaan in een étui of koffer.

Daarom: Na het gebruik van een instrument moet eerst al het vocht worden verwijderd uit het instrument. Vervolgens kan het instrumenten worden opgeborgen in zijn koffer of étui.

Hierbij moet worden opgelet dat het vocht kan ontsnappen. Dus bij voorkeur de koffer een klein beetje op laten.

Het onderhoud van ventielen en cilinders

De ventielen moeten regelmatig worden geolied met speciale ventielolie. Ventielolie heeft twee functies:

1. er voor zorgen dat de ventielen of cilinders goed blijven functioneren
2. er voor zorgen dat het metaal van de ventielen of cilinders schoon blijft.

De beste methode voor het oliën van de ventielen is als volgt:

Trek de te oliën ventiel ca 2 á 3 cm uit de ventielbus. Spuit royaal olie daarop en breng met een draaiende beweging het ventiel weer op de plaats.

Voor cilinders kunt u het beste de ventielolie spuiten in de colliësbuis, welke op het betreffende cilinderventiel correspondeert en gelijktijdig de cilinder op en neer beweegt.

Gaarne geven wij u het volgende advies:

Zorg er voor, dat de ventielolie altijd bij de hand is. Zodra de ventielen iets beginnen te ‘zuigen’ of de cilinders niet vlot draaien, direct inspuiten en het euvel zal zijn verholpen. In de praktijk is duidelijk geworden, dat het schoonmaken van ventielen of cilinders met een doek van minder belang is, dan het regelmatig oliën.

Doordat de ventielolie zeer dun is, verdwijnt de olie met het overige vocht via waterklep, buizen of beker. Daarom is ‘voortdurend’ oliën erg belangrijk.

U zult ervaren, dat wanneer u bovenstaand goed toepast, u weinig of in het geheel geen moeilijkheden zult hebben met de ventielen of cilinders.

Indien u dan bovendien twee a drie maal per jaar de ventielen of cilinders uit het instrument neemt en schoon maakt met een doek, dan is het onderhoud optimaal.

Het schoonmaken

Het instrument moet verder iedere 3 maanden schoongemaakt worden. Dit omdat door het blazen vocht vanuit de mond in het instrument komt. Dit is niet alleen water. Het bevat allerlei vuiligheid, zoals etensresten. Deze blijven in het instrument achter. De buizen zullen steeds verder dichtslibben. Het wordt dan ook steeds moeilijker blazen op zo’n instrument. Het instrument zal ook steeds onzuiverder in stemming worden. Haal voor dit onderhoud je hele instrument uit elkaar. Dat wil zeggen: Ventielen, ventielbuizen en stempijpje eruit. Leg het instrument in warm water. Dit kan in een badkuip of kinderbadje. Lukt dit niet dan

kan je altijd je instrument doorspoelen onder de douche. Zorg dat na het waken het instrument wordt schoon gespoeld. Droog het daarna af met een zachte doek. Doe dit ook met de losse onderdelen. Smeer dan de uiteinde van de buizen in met 'slide grease' of zuurvrije vaseline. Doe dit ook op het schroefdraad van de ventielen. Nooit op de ventielen zelf. Doe op de ventielen zelf weer enkele druppels ventielolie. Poets het instrument met een zachte doek en klaar ben je.

Tot Slot:

Als er onderdelen van het instrument (ventielen, buizen etc) niet met handkracht los zijn te krijgen, neem dan contact op met de instrumentenbeheerder. *Gebruik nooit gereedschap, dat kan het instrument blijvend beschadigen.*

---

saxofoon

Algemeen

In de praktijk komt het vaak voor dat instrumenten defect raken door vuil dat niet is weggehaald. Dit vuil kan door een aantal oorzaken op het instrument komen:

In de eerste plaats willen wij wijzen op de vingerafdrukken die achterblijven na gebruik of bespeling van het instrument. Indien deze namelijk niet direct worden verwijderd, ontstaan op die plaatsen onherroepelijk lelijke vlekken.

Daarom: Na gebruik van uw instrument dienen vingerafdrukken te worden verwijderd. Gebruik daarvoor een poetsdoek.

In de tweede plaats wijzen wij op het gevaar van vocht in de vorm van regenwater of vochtige lucht. Zo laten regendruppels welke op het metaal zijn ingedroogd zich bijzonder moeilijk verwijderen.

Daarom: Indien regenwater op uw instrument terecht is gekomen, moet u dit grondig verwijderen en nadien het metaal opwrijven met een poetsdoek, tot de glanzende kleur is teruggekomen.

Gebruik voor het oppoetsen van instrument NOOIT een poetsmiddel. Dit omdat dan de laklaag van het instrument kan verdwijnen.

In de derde plaats attenderen wij op het gebruik van étuis en koffers. Naast de enorme nuttige functie hiervan blijft er over het nadeel van een té luchtdichte afsluiting. Het vocht in een instrument moet namelijk de mogelijkheid krijgen zich te verwijderen en mag zich niet opslaan in een étui of koffer.

Daarom: Na het gebruik van een instrument moet eerst al het vocht worden verwijderd uit het instrument. Vervolgens kan het instrumenten worden opgeborgen in zijn koffer of étui.

Hierbij moet worden opgelet dat het vocht kan ontsnappen. Dus bij voorkeur de koffer een klein beetje op laten.

Het onderhoud van ventielen en cilinders

De ventielen moeten regelmatig worden geolied met speciale ventielolie. Ventielolie heeft twee functies:

1. er voor zorgen dat de ventielen of cilinders goed blijven functioneren
2. er voor zorgen dat het metaal van de ventielen of cilinders schoon blijft.

De beste methode voor het oliën van de ventielen is als volgt:

Trek de te oliën ventiel ca 2 á 3 cm uit de ventielbus. Spuit royaal olie daarop en breng met een draaiende beweging het ventiel weer op de plaats.

Voor cilinders kunt u het beste de ventielolie spuiten in de colliësbuis, welke op het betreffende cilinderventiel correspondeert en gelijktijdig de cilinder op en neer beweegt.

Gaarne geven wij u het volgende advies:

Zorg er voor, dat de ventielolie altijd bij de hand is. Zodra de ventielen iets beginnen te ‘zuigen’ of de cilinders niet vlot draaien, direct inspuiten en het euvel zal zijn verholpen. In de praktijk is duidelijk geworden, dat het schoonmaken van ventielen of cilinders met een doek van minder belang is, dan het regelmatig oliën.

Doordat de ventielolie zeer dun is, verdwijnt de olie met het overige vocht via waterklep, buizen of beker. Daarom is ‘voortdurend’ oliën erg belangrijk.

U zult ervaren, dat wanneer u bovenstaand goed toepast, u weinig of in het geheel geen moeilijkheden zult hebben met de ventielen of cilinders.

Indien u dan bovendien twee a drie maal per jaar de ventielen of cilinders uit het instrument neemt en schoon maakt met een doek, dan is het onderhoud optimaal.

Het schoonmaken

Het instrument moet verder iedere 3 maanden schoongemaakt worden. Dit omdat door het blazen vocht vanuit de mond in het instrument komt. Dit is niet alleen water. Het bevat allerlei vuiligheid, zoals etensresten. Deze blijven in het instrument achter. De buizen zullen steeds verder dichtslibben. Het wordt dan ook steeds moeilijker blazen op zo’n instrument. Het instrument zal ook steeds onzuiverder in stemming worden. Haal voor dit onderhoud je hele instrument uit elkaar. Dat wil zeggen: Ventielen, ventielbuizen en stempijpje eruit. Leg het instrument in warm water. Dit kan in een badkuip of kinderbadje. Lukt dit niet dan

kan je altijd je instrument doorspoelen onder de douche. Zorg dat na het weken het instrument wordt schoon gespoeld. Droog het daarna af met een zachte doek. Doe dit ook met de losse onderdelen. Smeer dan de uiteinde van de buizen in met 'slide grease' of zuurvrije vaseline. Doe dit ook op het schroefdraad van de ventielen. Nooit op de ventielen zelf. Doe op de ventielen zelf weer enkele druppels ventielolie. Poets het instrument met een zachte doek en klaar ben je.

Tot Slot:

Als er onderdelen van het instrument (ventielen, buizen etc) niet met handkracht los zijn te krijgen, neem dan contact op met de instrumentenbeheerder. *Gebruik nooit gereedschap, dat kan het instrument blijvend beschadigen.*
